

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és Iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

IV. évfolyam.

Vasárnap 1895. évi szeptember 29-én.

39. szám.

Versecz 1895. szeptember 28.

A mi néhány év előtt még csak egy távoli reménység képében élt a szabadon gondolkozó emberek lelkében, az a nap, melynek elkövetkezése biztos volt ugyan, de a melyet oly sok küzdelem, olyan sötét homály választott el a remélkedőktől, — immár elérkezett, holnapután, október elsején, életbelép a polgári házasság és az állami anyakönyvvezetés társadalmi életünket oly nagy mértékben átalakító intézménye.

A miről annyi vitatkozás, annyi szó hangzott el, a miről néhány év alatt a betűk százezrei íródtak: az átmenet most a mindennapi élet legbiztosabb tűzpróbájába és a mindennapi élet fogja kimondani az utolsó és legigazabb szót a vitatkozók között.

Megújulnak a kombinációk és a találgatások is: miként fognak beválni az életben az új törvények, hogy fogja a közönség az új intézményeket fogadni és sok nehézséggel fog-e az átmenet járni?

Kétségtelen, hogy maga a nép csak akkor fog tisztultabb fogalommal bírni az új intézményről, ha már a gyakorlatból ismerni fogja, mert most egyelőre képtelenebbnél képtelenebb felfogások nyilvánulnak mindenfelé. Az is tény, hogy sokan bizonyos idegenkedéssel tekintenek október elsejére

ami abból is konstatálható, hogy a házassalándók között többen akadnak, akik sietnek október elseje előtt megkötni a házasságot.

Azonban ennek nem tulajdonítunk nagyobb jelentőséget: mindössze azt bizonyítja, hogy az illetők absolute nem tudják, mi lesz az a polgári házasság; mert nevetséges tartani tőle még a legkonzervatívabb vallási felfogással bíró embernek is, ugyan úgy elmehet a templomba megkötni a házasságát, mint most, a mikor hitében az új intézmény senkit a legtávolabbról sem alterál. Az életbelépés után csakhamar rá is fognak jönni erre mindazok, akik még ma fáznak a reformoktól.

Az valószínű, hogy egyes hitfelekezetek papjainak is van részük abban, hogy egyesek olyan fázékonyak. Ami a temesmegyei róm. kath. klerust illeti, erről nem hisszük, hogy odaadja magát az izgatás eszközüül, nem hisszük azért, mert ez a papság a magyar államiság érdekeivel mindig azonosította itt egyházi érdekeit, mert ez a papság nagyon jól tudja azt, hogy Temesmegyében a magyar nemzeti államra neki magának is milyen nagy szüksége van és saját érdekei ellen cselekszik, ha valamit az állam ellen cselekszik. Lesz ebben a papságban annyi hazafiság, hogy e kérdésben passive viselkedjék és ne igyekezzék a

népet mesékkel félrevezetni, a minék különben sem lehetne magukra az intézményekre nézve semmi akadályozó eredménye.

Azt természetesen nem kívánhatjuk attól a papságtól, a melynek hitelvei szerint a polgári házasság nem is házasság, — hogy a népből ez intézmény iránti szimpáthiát igyekezzék felkelteni. Ebben az esetben ez a kötelesség arra az intelligentiára vár, a mely a papság kötelékén kívül áll és érintkezik a néppel.

Különösen vár e kötelesség a már ki-nevezett anyakönyvvezetőkre, akitől méltán elvárhatjuk, hogy a néppel való magánérintkezéseikben a sok ferde felfogás és előítélet meg-czáfolasát egyik céljokul fogják tekinteni. A népből különösen az intézmény komolysága iránti hitet kell felkelteni, mert a nagy tömegben sokan vannak, akik azt hiszik, hogy csak a könnyebb elválás és a házassági kötelék gyengítésében fog az új állapot a régitől különbözni, holott az igazság épen az ellenkező.

Mi hisszük, hogy megyénkben az átmenet tulságos nehézségekkel nem fog járni, reméljük, hogy az anyakönyvvezetés-sel megbízott jegyzői kar be fogja bizonyítani, hogy rendelkezik anynyi intelligentiával, mely méltóvá

TÁRCZA.

Czeglédi faiskola.

Néhány napi Budapestten való tartózkodásunk után indultunk az alföldi híres gyümölcsösökbe. Majdnem Czegléd határáig halmoz, dombos a vidék. Czegléd fölött táru fel szemünk előtt a valódi alföldi jelleg, a végtelenné látszó rónáság, szétszórtva rajta a fehérítő tanyák, mint égen a csillagok. Habár Czegléd ez idő szerint — noha itt is van néhány ezer holdra terjedő homoki szőlő és gyümölcsös. — még nem állhat egy sorban Nagy-körös és Kecskeméttel, — de van e híres Kossuth városnak egy másik nevezetessége, mely a két előbbi város méltó irigységét s Czegléd városának ez idő szerint határ-cottan a legnagyobb nevezetességét képezi: Ungváry László faiskolája.

Nem egyszer tűnnek az újságolvasó közönség szemébe azok a nagy almák és körték, melyeken Ungváry László faiskoláját hirdetni szokta. Annára megszoktuk már azonban a nagy dobogó, a reklámozást, hogy noha érthető kíváncsisággal, de másrészt kétely és bizalmatlansággal is eltelve vágytunk látni e faiskolát.

Amint megláttuk azonban Ungváry Lászlónak e valóban nagyméretű telepét, kétségeinket nyomban a csudálat a legnagyobb mérvű meglepetés érzete váltotta fel. A kitarító szorgalom, vasakarát és szakértelem oly művét láttuk itt, mely előtt ezennel hazafias kézséggel emelek kalapot.

Mint hogy pedig e faiskola megtekintése és az ott látottak utazásunknak egyik legkimagaslóbb pontját képezik, a közérdeknek vélek szolgáltatást tenni, ha e tárgyunk kissé hosszabban időzöm. Tartozom ezzel az igazságnak, lelkiismeretemenk s a közgazdaság hazafias érdekeinek is.

mikor Ungváry László faiskoláját minden túlzás és nagyítás nélkül bemutatni szerencsém van.

De vegyük a dolgot sorrendben. Mindeuvelőtt az állomásról bejutva a fötérre, ott kocsisunk a népbank háza, ez ideig Czegléd egyetlen nagyobb szabású és palotaszzerű épülete előtt állott meg, melyben mint mondta — van Ungváry László irodája. Az épület sarkán egy valóban izléses és komoly eleganciával butorozott irodába léptünk, hol egy megnyerő, rokonszervező külsejű fiatal úri ember, Ungváry László testvére, — Ungváry Sándor fogadott bennünket, ki az iroda vezetője s bátyjának igazán jobbkeze. Az irodában 4 kisasszonyt láttunk szorgalmasan dolgozni, kik az iroda állandó személyzetét képezik. Ez irodában végzik a nagyszabású levelezést, itt készül a leltár, statisztika stb., mely a faiskola működésének alapja. A falakat a legnevesebb pomológusok, mint: Bereczky Máté, Villási Pál, Gábor József, Entz Ferencz, Molnár István, Angyal Dezso olajba festett képei díszítik. Ugyancsak az egyik falon egy sokat mondó jellege van felírva: »Erős akaratom, mi semáll utjában.« Utóbb meggyőződöttünk, hogy e jellege Ungváry Lászlónál nem üres szólam, hanem a megtestesült komoly valóság. Még csak fokozódott kellemes meglepetésünk, mikor a fiatal Ungváry László kitélephozott a telepre az »örögnek«, hogy 2 vendég van itt Vas-megyéből, kik mindjárt indulni is fognak a telepre. Lám a jelenkor e esudás találmánya itt egészen otthonos érzi már magát!

A faiskolatelep a várostól mintegy 3/4 órányira lehet gyalogsorral. Kérve a telepre mindjárt feltűnt egy torony magasú s szálfából összerótt állvány, melyről legközelebb az egész telep le lesz fényképezve az új és díszesen, kiállított árjegyzék céljaira. Belépve a telepre, egy zömök s mintegy 40 éves egyszerű úriember fogadott bennünket, keresetlen magyar szivességgel. Csakhamar tisztában voltunk vele, hogy egy lázas tevékenységű, merész s magas-róptú ambiciós emberrel van dolgunk, ki egyedül a gyümölcsfa kultuszának él. Egyszerű nádfüdeles házba vezetett bennünket, amilyen a telepen több is van a faiskola cél-

jaira. — Nyugtát nem találva a nagyszerűnek ígérkező látványtól, nyomban nyakunkba vettük az óriási telepet melyhez foghatót még nem láttunk. Az egész faiskola, beleértve a 9 holdas régi telepet, 121 hold, mely terület igen cél-szerű és díszes léczkerítéssel van körülvéve.

A messze távolba vesző táblák tömkelegét, labirintus-husát láttuk azután magunk előtt a leggyönyörűbb magon-czok és oltványok millióitól ellepve, Szinte megdöbbenve álltunk a tömeg e szokatlan méretei előtt! Csak aki a dolgozhoz ért, az tudja némelig felfogni, hogy erkölcsi és anyagi erőnek mily mértéke kellett e telep létrehozásához. — Hogy helyes fogalmat nyujtsak e faiskola nagyságáról, tartalmáról és intenzív műveléséről: beszéljenek az alábbi hiteles számok.

Az egész faiskola 200 táblára van osztva, melyekben jelenleg 15 millió magonc, 800.000 oltvány van, most pedig 1.200.000 alvászemzés készül. 150 — 600 munkás nyer itt állandó alkalmazást csoportfőnökök vezetésével. A személyisége alatt 80 — 100-an szemeznek, jobbara leányok. Jellemző, hogy a kevésbé munkát mind leányok végzik. E faiskolában minden gyümölcsnem jelesebb fajta képviselve vannak. Egyes keresetebb gyümölcsnemek és fajokból 5 — 30.000 db. készlet is van, sőt a beszerzei muskotály szilva, magyar kajsi barack, spanyol meggy a jövőben 50 — 100.000 drbig fog szaporítani évenként. E telepen tömördek trágyát, dohánylevelet és bordó keveréket használnak fel. Saját szememmel láttam mint főzik nagy kattanokban a dohánygyárból hozott dohányhuladékokat a levéllevelek ellen való permetezéshez. Thanathont a dohánygyárak nem termelhetnek annyit, hogy a szükséglet kielégíthető, tehát ez uton állít elő ilyen Ungváry László igen olcsón. A múlt évben 40.000 árjegyzék lett kibocsátva s 2400 rendelőt elégittek ki. A legközelebbi időnyre Ungváry László 4000 megrendelőre számít s 3 400.000 oltványt remél eladhatni.

Ha tudjuk, hogy a kontinensen legnagyobb s méltan europai híri faiskolák közül Angersben André Leroy faiskolója 52 hektár: — Metz mellett a Simon Louis freres-

teszi őt az előlegezett bizalomra. Azt pedig, hogy az intézmények a mi viszonyaink között is teljesen be fognak válni, maguknak az intézményeknek erejétől és az ebben rejlt igazságtól várjuk. J. G.

NAPI HIREK.

Afrikában talált alkalmazást. Wettl Vilmos verseczi fiatal ember a keletafrikai társaságnál talált alkalmazást elhagyja szülővárosát és hazáját.

Eszküvő. Mureschan K. a helybeli »Luciferul« román pénzintézet tisztviselője holnap 4 órakor vezeti őltarhoz a r. kath. templomban Gráf Irma kisasszonyt.

Versecz t. h. város 1896. évi költségelőirányzatát mar összeállította a számvevőség, s a munkalat nyomtatásban is megjelent. A pénzügyi és gazdasági bizottság, majd a tanács, végül a törvényhatósági közgyűlés valószínűleg meg fogja ugyan még rostálni az egyes tételeket, de az ajánlott 74% pótdó alig valamivel lesz kevesebb. A költség előirányzat szerint 46.716 frt. 78 krral lesz több a kiadás, mint a bevétel. Az 1895. évben 3.786 frt. 31 krral lesz nagyobb a bevétel mint 1895-ben, de a kiadás is több 46.716 frt. 78 krral. Nagyobb a kiadás: 1. a „közoktatásügyi kiadások”-nál, az új szerb felekezeti iskolák részére fizetendő házbér október hó 1-jétől kezdve 20 éven át, az eddigi 2800 frt. helyett évenként 3910 frtot tesz ki; az újonnan létesítendő két kisdudóvoda részére helyiségbér és felszerelés fejében még 1100 frt. vétetett fel; 2. a „gazdasági kiadások”-nál, mivel az épületek fenntartására, a gypmesteri lakás felépítésére, a közgyűlési terem új padozatára és berendezésére 5000 frttal több vétetett fel; továbbá a méntelep laktanya építési költsége 3000 frt; az Alexi templom melletti hid szabályozására 2000 frt.; a »Mészits« és »Galambos« csatornák szabályozására 2000 frt.; a versecz—gattajai vasút építésére felveendő új 100.000 frtos kölcsön első és második törlesztési részlete; az ezredéves kiállításhoz megrendelt 5000 frtos képnek végtörlesztésére 3600 frtnyi összeg, és végül az új állami italmérési és fogyasztási adóberlet összege 5000 frttal magasabb.

Rendes bevételek: Pénzügyi maradvány 1894. évről 6800 frt. nagyréti szántóföldek 99.156 frt 90 kr. 1894-ben 90.438; 1895-ben 92.995 frt. kiseréti szántóföldek 8980 frt. Mészáros pusztá 14.000 frt. különféle telkek 1612 frt 20 kr.; nagyréti kaszálók 22725 frt. Szerb részen levő legelő 15000 frt. német részen levő legelő 3800 frt. régi szőlőföldek után 400 frt 33 kr. Amerikai szőlők után 710 frt. Épületfák eladásából 600 frt. hasab és dorongfa eladásából 3000 frt. rőzse és galyfag 680 frt. erdőterületek legeltetési díjaiból 30 frt. városháza helyiségek után 2900 frt. Városligeti helyiségek után 852 frt. honvéd laktanya után 2374 frt 97 kr. méntelep laktanya hasznobéré 3000 frt. tiszt lakbér megterítéséből 2231 frt 23 kr.

fele 47 hektár: — Berlin mellett a Späth-fele 75 hektár s ha még megemlítjük, hogy e területek nem kizárólag gyümölcsfák nevelésére szolgálnak: úgy méltán elmondhatjuk, hogy Ungváry faiskolája már is nem csak hazánkban, hanem egész Európában egyike a legnagyobbaknak. De Ungváry itt még nem áll meg, hanem a meglévőhöz még akkora területet bérlet, hogy faiskolája 233 hold területű legyen. Ekkor az óriási faiskola egészen a Czegléd—kecskeméti vasútig fog érni s tán rövid idő alatt e vasúttal külön vágány által lesz összekötve hozva. Ezenkívül Ungváry egész faiskoláját saját rendszerű tramvayvassal, vízvezetékkel stb. igyekszik ellátni.

Az egész elfogott terület talaja mezőhomok, mely alatt, mint állítják agyagos réteg van. E homoktalaj nagymennyiségű vizet képes befogadni s azt a hajóssággal elméletlenül fogva úgy látszik jól meg is tartja. Tekintve, hogy e homok föld, mely alul még is elég kemény, — meg lesz rigolirozva, azután pedig megázva — gyors növést eredményez ugyanarra, hogy Ungváry Lászlónál a 2 éves fa akkora, mint másutt a 3—4 éves. A homokbuczkáká egyengetése, tömördek más munka és sok ezer szekér trágya kellett ahhoz, míg ez a föld oly kiválóan alkalmassá tétetett a fa nevelésére.

A kintű és szakszerű gondozás mellett a fák nemcsak gyümölcsöző növények, hanem a peronosporának levettlennek csak esékely nyoma van. Nagy is a kereslet e gyümölcsfák után s épen e körülmény folytán e faiskolában 2—3 évesnél idősebb fa alig van. Mint Ungváry László állítja, a kikerült esemetek bárhol is egytől-egyig megerednek. Ezen kiváló eredmény nglátszik a homoktalaj saját-ságából ered.

Az egész faiskola mértani pontossággal van felosztva s a sorok végig az egész telepen a a pedánságig egyenes vonalt képeznek, a mire a tulajdonos büszke is. Léven ő maga a megtestesült pedáns lelkiismeretesség minden dolgában. Tisztaság tekintetében e mintaszerű faiskoláról el lehet mondani, hogy a faiskolában található összes gazt egy ember könnyen elviheti a hátán.

A faiskola munkáltatása, a befektetés évenként mintegy 35—40.000 frtot igényel s már e szempontból is fontos és áldásos szociális missziót teljesít Czegléd vidékén e telep fenntartása, melyet első sorban Czegléd városának kellene tudomásul venni s e körülményt méltányolni.

Helypénz és vásári díjszedési jog (videkiektől) 14450 frt. Követvám 10700 frt. Vásári díjszedési jog (helybeliektől) 4300 frt. vasúti behozatali díjak 4100 frt. vadászati jog 459 frt. marhajárlatok kiállítási költségeiből 700 frt. mértekhitelesítési díjakból 200 frt. iparengedélyek és bírság-pénzek 800 frt. italmérési kártalanítási kötvény után 20209 frt 50 kr. az italmérési jövedékből való részesedés 4000 frt. Tökek kamatai után 450 frt. 5% iskolai pótdó 6250 frt. késedelmi kamatokból 1000 frt. végrehajtási költségek megtérítéséből 4300 frt. kórházi díjak megtérítése 300 frt. iskolai tandíjjk 985 frt. yághid jövedelme 4300 frt. árvászeki kiadások megtérítése 1000 frt. különféle bevételek 5000 frt. italmérési és fogyasztási adókból 95.770 frt. közegzi pótlék bor és hus után 5000 frt. Rendes bevételek összesen 272.427 frt 13 kr. Rendkívüli bevételek: Állami italmérési és fogyasztási adók 100.770 frt. A bevételek főösszege 373.197 frt 13 kr.

Rendes kiadások. Közigazgatási kiadások: Tisztviselők, segéd és kezelő személyzet fizetési 35.770 frt. szolgáló személyzet bérei és ruházata 13.370 frt. nyug- és kegydíjak 3246 frt 82 kr. napidíjak fizetési 1460 frt. irodai és hivatali szükségletek 3920 frt. utazási költségek és napidíjak 900 frt. járuléka a városi nyugdíjalap részére 5000 frt. járuléka az országos tanítói nyugdíjalap részére 408 frt; összesen 64.074 frt 82 kr. — Rendőri kiadások: Rendőri közegzek illetményei 5906 frt. toloncsolási költségek 120 frt. különféle rendőri kiadások 660 frt. tüzoltó személyzet fizetése és eszközökre 6270 frt 28 kr; összesen 12.956 frt 28 kr. — Közegszegügyi kiadások: Járuléka a városi kórház fenntartására 5400 frt. járuléka a kórházi építési alapra 4000 frt. járuléka a szegény-alapra 500 frt; összesen 9900 frt. — Közoktatásügyi kiadások: Főreáliskola kezelési költségei fejében 6000 frt. elemi iskolákra 53.823 frt 64 kr. városi zenedére 900 frt. iparos és kereskező tanonc iskolákra 3730 frt; összesen 64.453 frt 64 kr. — Közművelődési és jótékonyági kiadások: Földműves iskola ösztöndíjra 150 frt. Ferencz József koronázási alapítványra 1000 frt. Gizela alapítványra 600 frt. Valéria főhercegnő alapítványra 500 frt. Segély az evang. egyház közegszeg részére 650 frt. segély az izraelita egyház közegszeg részére 650 frt; összesen 5750 frt. — Gazdasági kiadások: Erdők fenntartására 5710 frt. épületek fenntartására 26.600 frt. fűtési anyagokra 3000 frt. utca világításra 5600 frt. kövezésekre 39.250 frt. járdái kövezésére 874 frt 04 kr. Hidak fenntartására 4500 frt. közutak 600 frt. fuvarokra 2880 frt. tenyész barnokra 3000 frt. raktárak és szállókcsész bérei 1200 frt; összesen 93.214 frt 04 kr. — Katonaugyi kiadások: Házbérekre 72 frt. honvéd tiszt lakásokra 3262 frt. katonai átmeneti szállításokra 700 frt; összesen 4034 frt. — Ármentesítési kiadások: Csatornák tisztítására 200 frt. Mészits patak rendezésére 2000 frt. Galambos-csatorna rendezésére 2000 frt. kiseréti vízmentesítési költségekre 600 frt. nagyréti vízmentesítésére 14.892 frt. járuléka a vízmentesítési társulat részére 6607 frt. 10 kr; összesen 26.299 frt 10 kr. — Szenvető tökek és kamatokra: Toke törlesztésre 18.310 frt 71 kr. kamatokra 22.264 frt 29 kr; összesen 40.575 frt. — Közadók és adózási költségek: Állami adók 11.446 frt 73 kr. egyenértékű adóra 3292 frt 35 kr. végrehajtási költségekre 5000 frt; összesen 19.739 frt 08 kr. — Vegyes kiadások: Járuléka a lövész egylet részére 120 frt. járuléka a liget egylet részére 500 frt. vágóhídi költségekre 10.007 frt 18 kr. kórházi költségekre 1300 frt. Arvaszeki kiadásokra 1000 frt. ezredéves kiállítás költségeire 6300 frt. különféle kiadások 6108 frt. 80 kr. előreláthatatlan kiadásokra 7000 frt; összesen 32.335 frt 98 kr. — Rendkívüli kiadások: Italmérési és fogyasztási adó berletére 92.000 frt.

Kórházi alap 1896. évi költségelőirányzata. Rendes és rendkívüli bevételek 12.610 frt. — Rendes kiadások 22.910 frt.

Nyugdíjalap költség előirányzata: Bevétel 4048 frt. 52 kr. — kiadás 3128 frt 30 kr.

Árvaházi alap: Bevétel 1550 frt.
Szegényalap: Bevétel 1409 frt 70 kr.

Daczára azonban, hogy e faiskola ma már közel fél millió frt értékű képvisel. Ungváry László szegény ember, ki minden jövedelmét faiskolájába fekteti. A semmiből, hitel útján, — bérlet földön, hosszas küzdelmek után hozta létre nagy művét. Az ő munkás élete valódi lánczolata a sorvasztó, idegromboló kúszkódásnak, — válságos pillanatoknak. Az ő élete valódi tusája volt a szellemnek az anyaggal, az eszmének a pénzzel, — hol a másik kerekedve felül. — Mert ne gondoljuk, hogy Ungváry László ünneplott fia, dédelgetett szeméjén Czegléd pénzügyiáinak, kik tán a legnagyobb mértéken támogatták volna anyagi kikerelmeiben! Nem, a kislelkűség rövidlátás — utóbb talán az irigység is, — nem egyszer állították ez embert kizis elé.

Tekintve pedig, hogy a gyümölcs adja e vidéken nemcsak a kenyeret, hanem a közvagyonosodásnak is kiapadhatlan forrása: — Ungváry László faiskolája egy fontos nemzetgazdasági telep, — különösen az alföldi vidéknek valóságos közkinése — lgy állván a dolog, még a kormány közegeinek is a legmesszebb menő támogatásban kellett volna a vállalatot részesíteni, ahelyett, hogy arról tudomást sem vettek.

Ungváry László azonban nem esüggött, nem esett el, sőt e vasakaratu ember az élet harcában mintegy megacézolva törhetlen lelkét, — csak újabb meg újabb dolgok létrehozásán fáradozik.

A faiskola kultúra terén egy fenomenális jelenség ő, ki élő bizonyága annak, mire képes egy ember. Szinte nehéz szavakat találni Ungváry László rendkívüli akaraterejének, életmesszégének s szinte fanatikus telkesedésének kellő jellemzésére.

Büszkeséggel s dagadó önérettel tekinthetünk e tősgyökeres magyar emberre, kibén én a magyar faj öserejét, — életvalóságát látom kifejezve.

Most pedig, mielőtt egyelőre búcsút vennék utazásunk legérdekesebb emlékeitől, szívemből kívánom: az Isten Ungváry László hosszú élettel, tartos egészséggel áldja meg, hogy ő, ki a magyar közgazdaság érdekében annyit tett és oly hervadhatlan érdemeket szerzett eddig, még több hasznót és dicsőséget szerezhesen hazájának, — anyagi jólétet, hálát és elismerést önmagának!

Kondor Ferencz,
áll. tanító.

Félszázados jubileum. Idősebb Fuchs János helybeli fűszerkereskedő f. é. október hó 5-én fogja félszázados jubileumát megünnepelni azon napnak, midőn üzletét megnyitotta. E félszázad alatt rendkívüli nagy szorgalmával szép vagyont gyűjtött, s a város közügyeinek vezetésében is jelentékeny részt vett, mint városi képviselő. A helybeli pénzintézetek, a téglagyár részvénytársaság megalapításában szintén kivette a magarésztét, utóbbi virágzó társaságnak jelenleg is fadradhatatlan igazgatója. Félszázados működésének fordulóján a helybeli kereskedők szép ovációval fogják felkeresni nesztorukat. Elhatározták, hogy f. hó 5-én d. e. fél 11 orakor testületileg fogják udvozolni, s ugyanazon nap este fényes bankettet rendeznek tiszteletére a Garai Milleker-fele szallodában. A bankettre jelentkezni lehet Morlin, Florian, Frisch és Hahn kereskedő uraknál. Az ünneplést daczára magas korának, pompás jó egészségnek, örvend, teendőit jelenleg is fiatalos tüzzel végzi. Öszintén kívánjuk, hogy még sokaig élvezhesse polgártársai szeretetét és tiszteletét.

Versecz hírneves fia Herczeg Ferencz és Jovanovits Pal mellett méltó helyet kezd elfoglalni Fritz Leó, a fiatal festőművész, ki pár évi müncheni tartozkodása alatt szorgalmas tanulás mellett a fiatal magy. festői gárda egyik legszebb reményekre jogosított tagjává lett s képei ugy a külföldi, mint a hazai képtárlatokban feltűnést keltenek. A fiatal festőművész egyik híres képe »A fehér ruhás Madona« mely nem régen Budapesten is ki volt állítva a képzőművészeti tárlaton, jelenleg városunkban a közszégi polgári leányiskola (Zárda) egyik termében van felállítva. A nagyméretű kép rendkívül hatásos és bravourral van megfestve. A kezelés technikája megállapodott a compositió bevégett és nyugodt. A szép képre midőn felhívjuk t. cz. művelt közönségünk becses figyelmét, Fritz Leo elért szép sikereihez öszintén gratulálunk.

A versecz-lugos-marosvögyi vasút ügye ismét egy nagy lépést tett előre, a mennyiben f. hó 25-en Lugoson megtartották a Gattaja lugosi vonal politikai bejárását is, a melyen Heim Sandor osztálytanácsos elnökléte alatt részt vettek Löbl János törzskari szazados, a hadügy miniszterium képviselőjében Baro Stojanovits György orsz. gyül. képv. engedményes, Dietzl Lajos kulturmérnök a földmvelésügyi minisztérium, Bock és Dózs a felügyelő a magyar államvasutak, képviselőjében, továbbá Litsek alispán, Marsovszky polgarmester, Schoch építési vállalkozó, ezenkívül az érdekelték közül igen számosan. Elnöklő osztály tanácsos az ülést megnyitván, nagy vonásokban vázolja a Szinerszeg-Képet és Boldurt érintő vonalirányat, felemlíti, hogy Lugos közönségének kívánalmái is tekintetbe vétettek, a mennyiben az új tervezet szerint a vonal Lugos alatt befog ágazni a magy. állami vasutak vonalába. Lugoson felül Erdély felé a Temes athidaláson túl Szilha Kostély, Szapáryfalvát, Perult, Klicsorát Bálinozót fogja érinteni és úgy halad Maros-Ilye felé. Az egyes érdekelték csak jelentéktelen változtatásokat kívántak, melyek mind teljesíthetők.

Városi földek bérbeadása. A kiseréti földek közül a mult Vasarnap tartott árverésen a 7 és 8-ik számú parcellákban, körülbelöl 400 holdat adtak bérbé. Az árak 22 és 27 frt. közt váltakoznak. Legtöbbet bérelnek: Kempf József, Müller János, Schmiéd György, Zachary Menyhért, Milleker József és Stürmer József gazdák. A 400 hold bérletében összesen 18 gazda vett részt.

Brankovics patriárka a milleniumra. Brankovics György karlóczai szerb patriárka megbizta Jovanovics Pál helybeli illetőségű festőművészt, hogy az ezredéves ünnepre fesse meg azt a történelmi nevezetességű jelenetet, mikor Csarnojevics Arzén szerb patriárka 1690-ben a Száván át Magyarországra vezeti a 37.000 főnyi szerb lakosságot, kik a szerbiába betört török hordák elől menekültek Magyarországra. Jovanovics már több hónap óta tartózkodik Zimonyban és a nagy kép vázlatával nemsokára elkészul. A képen azt a jelenetet örökíti meg, mikor a szerbek a magasan fekvő Belgrád városából le a Szávára tódnak, hogy az ottan készen álló hajókkal elhagyják őshazájukat. Brankovics patriárka a képet az újonnan épülő patriarkátusi palota számára festeti.

Gazdák figyelmebe. Mivel a szarvasmarhák veszedelmes betegsége száj és körömfájás Verseczen és vidékén megszünt, a zárlat szeptember 20-ától feloldatott.

Melléklet a „Délvidék“ szeptember hó 28-án megjelent 39-ik számához.

A Honvéd ellenőrzési számla. Versecz városára nézve f. e. október hó 1-jén és 2-ikán délelőtt a városháza helyiségében, a verseczi járásra nézve pedig 3., 4. 5-én a két kulcsos czimzett vendéglőben fog megtartani.

A Délmagyarországi Tanítóegylet fehértemplomi fiókegylete f. e. október hó 12-én d. e. 10 órakor fehértemplomban, az áll. fiúiskola 4-ik osztály tantermében fogja őszi gyűlését megtartani, mely alkalommal Ondrejkovics József, m. kir. all. tanító és egyleti főnöknek 25 éves tanítói jubileumát is megünneplik. Előadásokat fognak tartani „a telefonról“ Oravszky Etelka, polg. isk. tanítónő — „a fegyverről.“ Előadó: Jovanovits Lyubomir.

Elgázolt egy iskolás fiút a múlt Csütörtökön a „Baich“-féle ház szogleténél egy sebesen hajtó vigyázatlan kocsis. A gyermekek őrző anyala örködött ugyan ez esetben is, mert a fiu jelentéktelen fejsebekkel szabadult meg, de ez az eset is sarkalja rendőrségünket, hogy a sebesen hajtó kocsisokra vigyazzon.

Állami anyakönyvvezetők beoktatása. A délvidéki állami anyakönyvvezetők közül körülbelül 50-en gyűltek össze Versecen a múlt Csütörtökön, hogy meghallgassák Vertrán Péter nagybecskerekeli áll. anyakönyvi felügyelő előadását, ki Filtsch Jozsef temesvári felügyelőt helyettesítette. Vertan alapos tudással, világos előadásban ismertette az egyházi politikai törvényeket és azok lényegét. Reszletes felvilágosítást nyújtott az anyakönyvvezetők kötelességükre, felelősségükre, teendőikre nézve s a törvény fontosabb rendelkezéseit bőven és szabatosan megértelmezte. Előadását nagy tudás és szakértelem jellemzi. Előadás után az összes anyakönyvvezetők közös bankettre gyűltek össze a Garai-téle vendéglőben, hol az ügyeket a fehér asztal mellett is megvitatták.

Beiratások eredménye. Hogy miért ad ki Versecz város közoktatásügyi czélokra évenként oly rengeteg pénzt, körülbelül 70.000 frtot, az magyarázatot lel a beiratkozott tanulók nagy számában. A községi elemi népiskola első osztályaiba beirtak: 171 fiú és 160 leányt, összesen 331. A hat osztályú fiúnépiskolába 699 tanuló, a leányiskolába 689 leány iratkozott be. — A községi polgari leányiskolának 200 novendéke van. — A gyermekkertekben 150 a szám; a Gerő-féle magán elemi iskolának is van 80 novendéke, a Mayering Emma-féle nyilvánossági joggal ellátott magán elemi és polgari leányiskola novendékeinek száma megközelíti a 80-at. A város által fentartott gör. kel szerb felekezeti iskolába szintén körülbelül 1000 gyermek jár, így Versecz elemi népoktatási tanintezeteiben körülbelül 3000 gyermek nyer oktatást.

A legfurcsább végrendelet. A sok furcsa végrendelet között bizonyára a legelső helyet foglalja el egy hadersdorfi (Alsó-Auszria) vagyonos különöz utolsó óhajta, a ki unokaöccsére és hugaira a következő feltételekkel hagyta vagyonát: A fi-örökösök csak Antonia nevű leánynyal, a nő-örökösök pedig csak Antal nevű férjval léphetnek házasságra. A házásoknak kötelezniök kell magukat, hogy elsőszülött-gyermekek az Antal illetve Antonia nevet fogják viselni. Az örökösök csak Antal-napokon, tehát január 17., majus 10. és junius 13-an köthetnek házasságot. A házasság legvégös terminusaként 1896. julius 20-at jelöli meg az örökösök. A melyik örökösnek ez ideig nem sikerül az örökösök akaratait teljesíteni, az örökös részének csak felét kapja meg, a másik fele a többi örökösök közt egyenlő részben osztando el.

Uj banküzlet. A Schröder Rob. Th. cég, egyike a legelőkelőbb lotto- és bankcégeknek a kontinensen, most Budapesten is alapított üzletet hogy Magyarországon nagyterjedelmű banküzletet folytasson. Szolid voltáért ezt a céget mindenütt kedvelik s így bizonyára rövid időn hazánkban is sok hiva lesz. A Schröder Rob. Th. cég egyelőre a Magyar osztálysorsjáték felárúsítójaként fog szerepelni. A külföldön, hol az osztálysorsjáték fénykorát éli, előszeretettel vásárolnak sorsjegyeket a Schröder-cégnél, mert a legtöbb főnyeremény az e cégnél vásárolt sorsjegyekre esett. Az utóbbi időben is sok nagy nyereményt zezett ki a Schröder-cég vevőinek, köztük egy 600.000, egy 400.000, négy 300.000 három 200.000, két 150.000 márkát s ezenkívül még sok nagyobb összegű nyereményt. A Schröder Rob. Th. cég banküzlete Budapest, Károly-körut 28. sz. alatt van.

Érdekes esemény fog a fővárosban néhány hét múlva végbemenni. Ugyanis október 16-ától 19-éig tartják meg a „Magyar osztálysorsjáték“ első húzását. A húzás a kormány felügyelete és egy királyi közjegyző jelenléte mellett a fővárosi Vigadó termében nyilvánosan fog megtörténi. Értesülésünk szerint a húzás menete a következő lesz:

Két szerencsekereket álltanak föl. Az egyik az ugynevezett szám-kerek, a másik pedig a nyeremény-kerek. A számok mind össze vannak sodorva és egyenkint külön hüvelybe rakva. E számok pontos fölülvizsgálása után a 100.000 egymást követő számot beteszik a számkerékbe mert 100.000 sorsjegy van kibocsátva. A nyeremény kerékbe pedig 10.000 cedulát tesznek, melyeknek mindenikere egy-egy nyeremény van folirva. Ezután mindegyik szerencse-kerekhez két-két árvaftut álltanak és a kerekeket alaposan megforgatják, hogy a belerakott számok jól öszekeveredjenek. Erre az egyik árva ftu a számkerékből kihuz egy számot és átadja a mellette álló árvaftunak. Ez viszont kinyitja a hüvelyt és a benne lévő számot kivéve, hangos kikialtás végett átnyújtja egy hivatalos személynek. Az így kikialtott szám a nyerő sorsjegy száma. De hogy mennyi nyeremény esik erre a száma, azt csak közvetlenül utána tudjuk meg. Most ugyanis a nyeremény-kereknél álló árvaftu huz ki egy számot, és átadja azt a mellette álló másik árvaftunak, ki a hüvelyt kinyitja és átnyújtja egy másik tisztviselőnek, ez a cedulán allo összeget kikialtja. Ez az a nyeremény, mely az előbb kihuzott sorsjegyszámra esik. Az ily módon összetartozó két számot egymáshoz fuzik és azonnal jegyzőkönyvbe veszik. Így folytatják az eljárást mindaddig, a nyeremény-kerekben 10.000 számot mind kihuztak, Ekkor ugyanis le van fejezve az első sorshuzás. A számkerékben visszamaradó 90.000 számot pedig hivatalosan lezarják és lepecsetelik, mert ebből fogjak ez évi december 6-ától 14-éig az „Osztálysorsjáték“ második húzását megtartani, mely alkalommal 21.499 nyereményt huznak ki, összesen 4.332.000 korona értékben. Ez az Osztálysorsjáték húzásának menete A húzások iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, a mit az első magyar „Osztálysorsjáték“ sorsjegyei is nagy népszerűségnek orvendenek. Az irantuk nyilvánuló nagy érdeklődés következtében — s miután csak 100.000 darab sorsjegyet bocataki — előrelátható, hogy még az első húzás előtt az összes sorsjegyek elkeinek.

Brázay sósborszesze egy oly kipróbált háziszser, melyet minden gondos háziaszszoj megbecsül, s nem hiányozhat egyetlen házban sem, ahol rendkívül sikeres gyogyhatását ismerik. Ezert hívjuk fel utonag a közügyemet e kitünő gyogyserkülönlegességre, mely a legjobb hatásunk van eusmerve, megbuiesek, nátha, hurut, szakgatalosok, esuz- és koszvény, tejfajás, migrain, szem-, fül- és fogfajás hájnullas stb. ellen; az orvosok négyféleképen javuajak, és pedig: bedorzésésre, borogatásra, belesoeg és massagera: mely utobbra dr. Lorrnczy és vele együtt más elokelo orvosok ajánlják. E szer minden nagyobb füszerkeskedésben kaphato, de ajánlatos a súlyos unatsok elkerulése céljából csak olyan üveggel elfogadni, melynek vignettáján Brázay házának látképe alatt a 19 vagy 20. számú vedjegye látható, s a dugaszok Brázay czéggel vannak ellatva.

Irodalom.

Ezer év meseköltése. Benedek Elek nagyszabású könyvéből, az egyelőre öt kötetre tervezett Magyar Mese- és Mondavilágból, tudvalevőleg már megjelent a harmadik kötet. Most már a negyedik kötet füzetei jelennek meg egymásután s így bizonyos, hogy a milleniumra megjelünek mind az öt kötet. Legutóbb 5 füzetet kaptunk egyszerre (29-33), tele szebbnél szebb mesékkel és mondákkal, melyeket Benedek az ő páratlan mesemondó talentumával oly megkapóan mesél tl, hogy nemesak a gyermekvilág, de a nagyközönség is nagy lelki gyönyörűséggel olvashatja azokat. Ezekből a mesékből megtanulhatja az új nemzedék a tiszta szép magyar nyelvet is, ami különös előnye a könyvnek. pedagógiai szempontból is bátran adható a gyermekek kezébe. Maga a kultuszminiszterium is minden egyes kötetből több száz példányt rendelt az állami iskolák részére, s alig lehet számlálni muvelt családót, hol a Mese- és Mondavilág meg ne volna. A Magyar Mese- és Mondavilág-ot az A. Henneberg edja ki nagy díszsel. Minden kötetben száznál több eredeti illusztráció van Széchy Gyulától. Egy-egy kötet ára 3 frt., de megrendelhető füzetekben is. Az öt kötet 50 füzetre oszlik s egy-egy füzet ára 25 kr., 10 füzet előfizetési ár 2 frt. 50 kr.

„Millenium“ név alatt az államvasutak fenhatósága és annak budapesti városi menetjegy irodája vezetése alatt egy oly vállalat alakult, mely a jövő évben Budapesten tartandó Ezeréves Országos Kiallításat meglátogatók részére módot nyujt kedvezményes vasuti utazásra és mérsékelt áru már most biztosított elszállasolásra és ellátásra és pedig az utolsóit az összes előkelő vendéglőkben és kavéházakban ugy a

főváros mint a kiállítás területén. Összkiöltségek a vasuti menettérty jeggyel és 2, 3, 4, 5 napi teljes ellátással 12 frttal fölfelé. A másik figyelemre méltó előnye a fenti vállalatnak az, hogy a kibocsátandó füzetek kiegyenlítésére részletfizetést köt ki illetve enged meg. Különben utalunk a szerkesztőségünkben is kapható felhívásra.

Állami anyakönyvvezetők albuma. Tetszetős kötet jelenik meg október havában e czimmetl. Ha albumszeri lesz is a kiállítás, a mennyiben közli az anyakönyvvezetők kerületek felügyelőinek arczképeit is, lehetetlen mellőzniök a közhivataloknak, ügyvédeknek, orvosoknak, nem is szólva, természetesen magukról az anyakönyvvezetőkéről. A szerkesztést Atzél Endre hirlapíró és Gerő Viktor tanár vállaltak el. Feladatukat megkönyíti, hogy a hivatalos adatokat Lukács György, a belügyminiszterium anyakönyvi osztályának vezetője, szíves készséggel bocsájtja rendelkezésükre. A kötetre előfizetéstetni 1 forinttal (amateur kiadás 5 forint) Atzél Endre czimére (Budapest, Aradi utca 28).

A Szalay-Barothy „Magyar Nemzet Története“ czimű műből most jelent meg a 22-dik füzet, mely az anyjok korából Maria és II. vagy kis Karoly király uralkodásáról áttérve Zsigmond uralkodása történetét elbeszélésebe fog bele a híres történettudós a munka erditi szerzője: Dr. Szalay József. — A füzet képei a következők: Maria és Erzsébet királynők Nagy Lajos sirjánál. Erzsébet felajánlja Szt. Simon koporsóját. Hedvig királyné, Mária királynő peccsájának előlapja. Mária királynő peccsájának hátlapja. Maria királynő arany pénze. Mária királynő karperece. Kis karoly peccsájának előlapja, Kis Karoly peccsájának hátlapja. Mária királynő koronája Zsigmond király aranypénze, Torokók. János burgundi herczeg és niversi gróf peccsáj. Nikápoly Wenczel római és cseh kiralypenze.

Verne Gyula összes munkáinak egyedül jogositott képes magyar kiadásából a 17-20. füzetet küldte be a Franklin-Társulat. A négy füzet az „Utazás a hold körül“ folytatását tartalmazza, Gaal Mózes új fordításában s megint gazdagon van illusztrálva. Verne ez exotikus útleírását a naprendszerben 30 pompás kép tarkítja. A három utazó élményei és megfigyelései a világűrben, életmódjuk az ágyúlóveg belsejében, megkapó, érdektödésünket megfeszítő olvasmány, mely a nélkül, hogy észrevennök, bevezet bennünket a csillagvilág bamulatos és főségség titkáiba. — Ez új olesó kiadás egy-egy füzetének ára 20 kr. bármely hazai könyvkereskedésben, Eloffizethetni a vállalatra 1 frtjával 5 füzetre, akár a Franklin-Társulatnál, akár a könyv-árusoknál.

Nyilttér.

Hamisított fekete selyem. Egészünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az egeletesnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély barna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szallónás lesz és könnyen török) lassan tovább ég (mintthon rostszállai a festanyagtól telítettten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak megörbül. Ha valódi selyem hamuját össze nyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G. (cs. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben,** házhoz szállitva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végekben lévő valódi selyem szövetekből. Svájczba czimzett levelekre 10 kros, és és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

2959. sz. — 1895 tkvi.

Árverési hirdetmény.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Al P. Popovicu igazgató által képv. oraviczai néptakarékpenztár-részvénytársaság javára Pardosz Sztana és Szarnes Szima vojvodinezi lakosok ellen 500 frt. tőke, ennek 1894. évi junius hó 1-től járó 6% kamata, 29 frt 80 kr. eddigi, 10 frt. 65 kr. jelenlegi költségek behajtása végett a végrehajtási törvény 155 és 156 §§ ai alkalmazása mellett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Kustély község 193 sz. tkjében Pardosz Sztana, Szarnes Szima és kk. Pardosz Martin tulajdonuul felvett A I 223 hr. sz. 178 öszs. sz. ház és házhely 400 frt. ugy az ugyanazon számú tkjében A I 986, 1409, 1777, 2279 és 7192 hrsz. alatt felvett ingatlanoknak Pardosz Sztánát illetve B lap 7 tétele szerint Szarnes Szimát megillató felére 1487 frtban megállapított kikiáltási árban 1895. évi október hó 17-ik napján d. e. 9 órakor Kustélyon a községi előljáróságri irodában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígérlet senki sem tenne, az árverésre kitiizott ingatlan a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 40 frt és 148 forint 70 kr készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szá-

mitott s az 1881. é. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügyminis-
teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban
a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. törv.-cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elő-
leges elhelyezéséről kiállított elismervényt átsegélyeztetni.
Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák
alatt a kir. jbiróság telekkönyvi irodájában és a fentnevezett
község előljáróságánál megtekinthetők.

Verseczen, 1895. évi július hó 17-ik napján.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál.

Paulovits, kir. járásbíró.

4127 szám. — tkv. 1895.

Árverési hirdetemény.

A fehértemplomi kir. törvényszék 5367/95 p. számú vég-
zése alapján a végrehajtási zálogjog 12 frt. végrehajtás kérési
költség erejéig a varadii 113. sz. tkvben A I. 242-243 hr.
sz. 114 ösz. ház és házhelyből Branka Paul és Branka Flo-
riát megillető felére a verseczi kir. járásbíróóság mint tkvi
hatóság Kaimann Jován és Muntyán Zsófia javára bekebe-
lezeteni rendeli, egyben közzírre teszi, hogy a fent említett
végzés alapján a birtok közösség megszüntetése czéljából
Kaimann Jován, Muntyán Zsófia, Branka Florea és Branka
Paul varadii lakosok ellen — a jelzálogos hitelezőre nézve
a kielégítési végrehajtás jellegével az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a
Varadia község 113 sz. tkvben Kaimann Jován, Muntyán
Zsófia, Branka Florea és Branka Paul varadii lakosok tu-
ljdonául felvett A I. 242-243 hrsz. 114 ösz. sz. 270 □
területű ház, udvar és kert 1806 frtban megállapított kiki-
áltási árban 1895. évi október hó 15-ik napján d. e. 9 órakor
Varadián a községtől előljáróság irodájában megartandó nyil-
váos árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá
kerülni egy mint:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígértet
senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási
áron alól is eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok beca-
rának 10% -át, vagyis 180 frt. 60 kr. készpénzben, vagy az
1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s
az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rend. 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez let-
tenni, vagy az 1881. 60. törv.-cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállít-
ott elismervényt átsegélyeztetni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák
alatt a kir. járásbíróóság telekkönyvi irodájában és a község elő-
ljáróságánál megtekinthetők.

Verseczen, 1895. évi július hó 17-ik napján.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál.

Paulovics, kir. jbiró.

Hirdetemény.

A születéseknek és haláleseteknek az állami
anyakönyvvezetőnél való bejelentése tárgyában.

I. Bejelentési kötelezettség.

A születéseket és haláleseteket folyó évi október hó
1-től kezdve az állami anyakönyvvezetőnél kell bejelenteni.

Minden születés és halálet azon állami anyakönyv-
vezetőnél jelentendő be, kinek kerületében előfordult. Vas-
uton, hajón történt születés és halálozás a kiszállítás illetőleg
kiszállítás helyén illetékes anyakönyvvezetőnél jelentendő be.

Minden születés legkésőbb a születéstől számított egy
hét alatt jelentendő be. Halva szülöttek vagy szülés közben
elhaltak legkésőbb a születést illetőleg elhalálozást követő
legközelebbi hétköznapon jelentendők be.

Minden halálet legkésőbb a legközelebbi hétközna-
pon jelentendő be.

A születés bejelentésére fokozatosan az alábbi sorrend
szerint kötelesek:

- a) a törvényes atya;
- b) a születésnél közreműködött bába;
- c) a születésnél segédkezett orvos;
- d) mindazok, a kik a születésnél jelen voltak;
- e) az, kinek lakásában a születés történt. Ezenkívül a
bejelentésre kötelezett;
- f) az anya, mihelyt erre már képes.

A halálet bejelentésére fokozatosan kötelesek:

1) a családfe; 2) a családtagok; 3) az a kinek lak-
ásában a halálet történt; 4) a háztulajdonos, ha a ház-
ban lakik. A bejelentéskor a halottkém által kiállított hal-
lottvizsgálati bizonyítvány felmutatandó.

Ugy a születés mint a halálet bejelentésére a sor-
rendben utóbb nevezettek csak akkor kötelesek, ha meg-
előző kötelezett vagy nincs, vagy pedig a bejelentés meg-
tételében akadályozva van. A bejelentés szóbeli, és a beje-
lentésre kötelezett vagy annak megbízásából más oly egyén
által teljesítendő, ki a születésről illetőleg haláletéről köz-
vetlen tudomással bír.

Szülházakban, kórházakban, letartóztatási intézetek-
ben, dologházakban, laktanyákban vagy egyéb polgári vagy
katonai közintézetekben történt születések illetőleg halá-
let bejelentése az intézet előljáróságának kizárólagos
kötelezettségét képezi. — Az állami anyakönyvvezetőnél
azokat a születéseket és haláleteteket is be kell jelenteni,
melyek f. évi október hó 1. napja előtt történtek ugyan,
azonban október hó 1-eig a felekezeti anyakönyvbe be nem
jegyeztettek.

A ki újszülött gyermeket talál, köteles erről lehetőleg
azonnal, de legkésőbb a következő napon a rendőrkapitányi
hivatalnál jelentést tenni.

II. Büntető határozomány.

A bejelentésre kötelezett, ki a bejelentést a megsza-
bott határidőben nem teljesíti, vagy a ki tudva valótlán be-
jelentést tesz, amennyiben cselekménye súlyosabb beszámít-
ás alá nem esik, kihágást követ el és 600 koronáig terjed-
hető pénzbüntetéssel büntetettik.

Az anyakönyvvezető hivatalos helyisége: város-
háza I. emelet, 4. sz.

Verseczen, 1895. évi augusztus hó 27-én.

Kir. tanácsos polgármester helyett:

Weifert, főjegyző.

2047. sz. — 1895 tkvi.

Árverési hirdetemény.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közzírre
teszi, hogy Krasztis Milos fehértemplomi lakosnak Vrgovits
Dusán és Vrgovits Sándor verseczi lakosok elleni végrehaj-
tási ügyében 3000 frt. tőke, ennek 1893. évi szeptember hó 23-tól
járó 6% kamatai, 52 frt. 30 kr. eddigi, 18 frt. jelenlegi,
ugyszintén a csatlakozást nyert verseczi takarékpénztár
1300 frt. s jár. iránti követelése, valamint Weisz Ignác
Adolf 800 frt. s jár. iránti követelése és a még felmerülő
költség kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a
Versecz város 3905 sz. tkvben irt A 17907 hr. sz. ingatlan
543 frt., továbbá a verseczi 11228 sz. tkvben felvett A I
18351 hr. sz. ingatlan 618 frtban megállapított kikiáltási ár-
ban 1895. évi november hó 23-ik napján d. e. 9 órakor
ezen kir. járásbíróóság árverelő helyiségében megartandó
nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá
kerülni, u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígértet
senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási
áron alól is eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsára-
nak 10% -át, vagyis 54 forint 30 krt, és 61 forint 80 krt
készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333.
sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt
óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni,
vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállít-
ott elismervényt átsegélyeztetni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák
alatt a kir. jbiróság telekkönyvi irodájában és a község elő-
ljáróságánál megtekinthetők.

Verseczen, 1895. évi augusztus hó 16-ik napján.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál.

Paulovits, kir. járásbíró.

8036. sz. — 1895.

Hirdetemény.

Az ideai honvédségi ellenőrzési szemle folyó évi
október hó 1. és 2. napján fog ilthelyt megtartatni.

Felhivatnak ennél fogva valamennyi a honvédséghez
tartozó tartosan szabadságot, tartalékosok és póttartal-
ékosok, azok kivételével, kik ez év folyamán szabadságot
ténylegesen szolgálatra avagy fegyvergyakorlatra
bevonulva voltak, hogy fentiek napokon honvéd igazol-
ványi könyvvel ellátva reggeli 8 órakor a városi épü-
letben jelenjenek meg.

Az utószemle f. évi november hó 18-án a 7. honvéd
kiegészítő parancsnokság irodahelyiségében Verseczen fog
megtartatni.

Verseczen, 1895. szeptember hó 17-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

7582. sz. — 1895.

Hirdetemény

a népfelkelés jelentkezéséről.

Az 1883. évi XXXVII t. cz. alapján mind-
azon katonailag kiképzett népfelkelésre kötele-
zettek, kik a közös hadseregben, a hadi tenge-
részetben, a honvédségben csak póttartalékban
vagy a csendőrségnél szolgáltak, folyó évi ok-
tóber hó 19. és 20-án mindenkor reggeli 8 óra-
kor a városi épületben személyesen megje-
lenni, vagy irásban jelentkezni tartoznak.

Az irasbeli jelentkezéshez a katonai ügy-
osztálynál (városház, I. emelet, 15. sz. ajtó) in-
gyen jelentkezőlap kapható, melynek kitöltésére
és egyéb kezelésére nézve a katonai ügyi tanacs-
nok és a jelentkező lapra nyomtatott figyelmez-
tetés nyújt felvilágosítást.

A személyes jelentkezéshez a népfelkelési
igazolványi könyv hozandó, az irasbeli jelentkezé-
sekhez pedig csatolandó.

Az itt tartózkodó, de (Ausztriában) a bi-
rodalmi tanacsban képviselt tartományokban és
kiralyságokban honos népfelkelők hasonló mi-
nőségben és módozatok között tartoznak jelen-
kezni, mint a magyar honosok.

A jelentkezés igazolatlan elmulasztása
2-5 egész 100 frtig terjedő pénzbüntetéssel,
esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetettik.

Verseczen, 1895. évi szeptember hó 7-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Az általánosan ismert, jó hírnevű örvendő s több oldalilag ki-
tűntetett sósborszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok
utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam hogy azo-
kon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomatban saját házam
külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegy-
ként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl: oszuz szaggatás, fagyás, fog- és
fejfájdalmak, szemgyengeség, bémulások, zsugorok stb.
ellen; de különösen a bedörzsölés kenő-gyűrő gyógmód-
nál (massage) igen jó hatásnak bizonyult. Fogtisztító szerül
is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a fog-
húst erősíti és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz
elaprolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is a haj-
idegek erősítésére, a fejkorpaképződés meg akadályozá-
sára és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 90 kr. egy kisebb üveggel 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapestben, IV. kerület, Múzeum-körút 23. szám.

Kapható Verseczen: Hofman testv., Fuchs János.
Frank J., Braichler F. C. Obrádovics M. Z. Unger J.
Reinfeld S.

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör gyártmányainak elárusítását
megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi, Korona
és Bajorsör

elnevezéssel hordókban és palaczkokban hozza forgalomba.

Kivánatra árjegyzék ingyen és
bérmentve.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.

Hirdetmény!

Köztudomásra adjuk, hogy az államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

első húzása 1895. évi október 16-ikától 19-ikéig fog Budapesten királyi közjegyző jelenlétében és a magyar kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan megtartatni.

Ezen első húzáson az egész sorsjáték 31,499 nyereménye közül, melyeknek összege

5 millió 600,000 korona

10,000 nyeremény fog kihuzatni

egy millió 268,000 korona

összegben. A második osztály húzása december 6-ikától 14-ikéig fog megtartatni.

Az első húzásra szóló osztálysorsjegyek, valamint mindkét húzásra érvényes teljes sorsjegyek még mindig kaphatók a külön táblákkal vagy plakátokkal megjelölt helyeken az eredeti árak mellett.

Oly sorsjegyekért, melyeket az első húzás **után** vásárolnak, az első osztály díját szintén meg kell fizetni.

Budapest, 1895. szeptember hó.
Andrássy-ut 5

Magyar osztálysorsjáték-Igazgatóság.

Minden harmadik
sorsjegy nyer

Első húzás már 1895. október 16—19-ig.

Minden harmadik
sorsjegy nyer

Az államilag engedélyezett

Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19-ig.

	nyeremény	korona	=	korona
1	nyeremény	80000	=	80000
1	»	60000	=	60000
1	»	40000	=	40000
1	»	30000	=	30000
1	»	20000	=	20000
1	»	15000	=	15000
1	»	10000	=	10000
2	»	8000	=	16000
8	»	4000	=	32000
10	»	2000	=	20000
13	»	1000	=	13000
100	»	400	=	40000
860	»	200	=	172000
9000	»	80	=	720000

10000 nyeremény összesen 1268000

31,499 pénznyeremény

5 MILLIÓ

600,000 korona

összértékben

A legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

EGY MILLIÓ

KORONA.

II. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. december 6—14-ig.

	nyeremény	korona	=	korona
1	jutalom	600000	=	600000
1	»	400000	=	400000
1	»	200000	=	200000
1	»	100000	=	100000
1	»	50000	=	50000
2	»	20000	=	40000
2	»	15000	=	30000
4	»	10000	=	40000
10	»	8000	=	80000
27	»	6000	=	162000
100	»	2000	=	200000
200	»	1000	=	200000
1150	»	200	=	230000
20000	»	100	=	2000000

21499 nyeremény és jutalom 4332000

Eredeti sorsjegyek az I. osztály részére:

Egy egész egy fél $\frac{1}{2}$ egy tized egy huszad

40

20

4

2

Ajánl és utánvétellel szétküld

Heintze Károly,

fő-elárusító **Budapest, Szervita-tér 3. szám.**

Vidéki megrendelők kéretnek postadíjért 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért és a sorsolási tudósításért 20 fillért küldeni.

Minden harmadik
sorsjegy nyer

Sürgöny-czim: LOTTOHEINTZE, BUDAPEST.

Minden harmadik
sorsjegy nyer

Őszibarackfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: 103 legkitünőbb fajban mitegy **80.000 drb. Csemeték árai:** az 1-2 éves gazdag gyökerű, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) **20 krtól 40 krtig.**

Nagybani árak.	100 drb. 40 kros csemete 1 vagy 100 fajban	38 frt	100-an- ként.
	250 " 40 " " 1 " 100 " 36 "		
	500 " 40 " " 1 " 100 " 34 "		
	1000 " 40 " " 1 " 100 " 32 "		
	5000 " 40 " " 1 " 100 " 30 "		

Igen nagy készlet van a következő fajokból: (melyekben a kitünőbbnél kitünőbb korai amerikai fajok nagyrészt bent foglaltak) Amsden, Beatrix, Egresiféle duránci, Grosse Mignonne hative, Grosse Mignonne tardive, Gyümölcskertek királynője, Honeyvell, Korai Sándor, I. Lipót, Lord Palmerston, (egyenlő a Saint Joséval), Matelka díjazottja, Mezőkomáromi duránci, Olga királynő, Precoce de Canada, River's korai, Rothe may de Brig, Szép őrnő, Szögi duráncija, Valparaiso, Venus emője Vezerle-féle korai duránci, Waterloo, Wilder, Württemberg király stb. stb.

Tessék árjegyzéket kérni!

6284. sz. — 1895.

Hirdetmény.

A gyermekek vallásáról szóló 1894. évi XXXII. t. cz. f. é. október hó 1-én hatályba lépő, a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a kereszteségi bizonylatok kölcsönös megküldése tárgyában 1890. évi február hó 26-án 10.086. sz. a. kiadott rendelete 1895. évi október 1. napján egész terjedelmében hatályát veszti. A vallás- és közoktatásügyi miniszternek 1875. évi január hó 13-án 563. sz. alatt kiadott körrendelete értelmében azok, a kik a bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek egyikéhez sem tartoznak, gyermekeik vallása és nevelése tekintetében is azon vallásfelekezetek hevének tekintendők, a melyhez azelőtt tartoztak.

A bevett, vagy törvényesen elismert különböző vallásfelekezetekhez tartozó házasságok gyermekeik vallására vonatkozó megegyezése a polgármester vagy kir. közjegyző előtt a házasságok által személyesen, vagy különös meghatalmazottjaik által jelentendő ki, mely utóbbiak közjegyzőileg vagy bíróságilag hitelesített meghatalmazást kötelesek felmutatni. A gyermekek vallására vonatkozólag megkötött megegyezés az 1894. évi XXXII. t. cz. 3. §-a értelmében később csak az esetben változtatható meg, ha a különböző vallású felek közül valamelyik a másik házastárs vallására tér át, úgy, hogy e házasság egyvallású házasságává válik.

Ha ez esetben a házasságból született, az a gyermek, a ki a 7-ik életévét már túlhaladta, de a 18-ik életévét még be nem tölötte, az 1894. XXXII. t. cz. 3. és 4-ik §-ai értelmében a szülőknek most már közös vallására kíván áttérni: ez csak a gyámhatóság beleegyezése mellett történhetik meg.

A szülők megegyezésének hiánya esetén a gyermekek szülők vallását nemök szerint követik, illetve abban neveltetnek, a mennyiben ez a vallás a bevettek vagy törvényesen elismertek közé tartozik.

Verseczen, 1895. szeptember hó 1-én.

Polgármester helyett:

Weifert Károly,
közjegyző.

8035. sz. — 1895.

Hirdetmény.

Az idei ellenőrzési szemle f. évi október hó 13. és 14-ik napjain fog itthelyt megtartatni.

Felhívatalnak emélfogva valamennyi cs. és kir. közös hadseregbeli tartósan szabadságoltak, tartalékosok és póttartalékosok, kivéve azok, a kik folyó évben tényleges szolgálatban álltak, katonai kiképzés végett vagy fegyvergyakorlatra bevonultak, hogy felett kitett napokra katonai könyvecskeikkel reggeli 8 órakor a városi épületben megjelenjenek.

Az utószemle f. évi november hó 13., 14. és 15-én mindig 10 órakor reggel a cs. és kir. 61. hadkiegészítő kerületi parancsnokság irodájában Temesvárodt fog megtartatni.

Verseczen, 1895. szeptember hó 17-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Alapított 1870.

SCHRÖDER ROB. TH. banküzlete

Budapest, Károly-körut 28. sz.

ajánl. vételre

FIÓKOK:
BERLIN, HAMBURG.
LÜBECK, SCHWERIN.

Magyar Osztálysorsjegyeket.

— Első huzás 1895. október 16-19-ig. —

Ebben a sorsjátékban a legmagasabb nyeremény kedvező esetben

1,000.000 korona.

Az első huzásra szóló sorsjegyek ára:

Mindkét huzásra szóló vagyis teljes sorsjegyek ára:

I egész 20 frt. I fél 10 frt. I negyed 5 frt. I tized 2 frt. I huszad 1 frt.

I egész 40 frt. I fél 20 frt. I negyed 10 frt. I tized 4 frt. I huszad 2 frt.

Fiókjaimban legutóbb is különféle osztálysorsjátékokból nagy nyereményeket fizettem ki vevőimnek, köztük egy 600 000. egy 400.000, négy 300.000 három 200 000 és két 150.000 birodalmi márkára rugót s még ezenkívül számos más nagy nyereményt. —

Megrendelési cím:

Távíratí cím:
Lottobank Budapest.

SCHRÖDER ROB. TH.,
főelárusító,

CHEQUE-SZÁMLA
a Pesti magyar kereskedelmi banknál.

Budapest, Károly-körut 28. szám.

Vidéki megrendelések pontosan, esetleg postautánvétellel is eszközöltnének. Postadíj fejében kérek 5 krt. ajánlott levélért 15 krt. és nyereményjegyekért 10 krt küldeni.

TESSÉK A CÍMRE ÖGYELEN!

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.